

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ

กรรณิกา แก้วปานกัน

22 ก.ค. 2547

180187

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2547

ISBN 974-383-035-9

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กรณีกา แก้วปานกัน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร์ สุรัตน์เรืองชัย)
.....กรรมการ
(ดร. จิรา จันทร์กระจำ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร์ สุรัตน์เรืองชัย)
.....กรรมการ
(ดร. จิรา จันทร์กระจำ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประเทิน มหาจันทร์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข วังสุนทร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 12 เดือน เมษายน พ.ศ. 2546

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม และ ดร.จิรา จันทร์กระจ่าง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประเทิน มหาจันทร์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญแข วัจนสุนทร คณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของแผนการสอน และความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยรวมทั้งคณะครูและนักเรียนโรงเรียนบ้านมาตาคุดทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยบูรพาที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สนับสนุนให้การวิจัยประสบผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

กรรณิกา แก้วปานกัน

45910522: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ความเข้าใจในการอ่าน/วิธีสอนโดยใช้แผนผังความคิด/วิธีสอนแบบปกติ

กรรณิกา แก้วปานกัน: การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ

(A COMPARATIVE STUDY OF THE THAI READING COMPREHENSION OF
PRATHOMSUKSA IV STUDENTS BY MIND MAP METHOD AND CONVENTIONAL
METHOD) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: วิจิต สุรัตน์เรืองชัย, กศ.ด., จิรา จันทร์กระจำง, Ed.D.,
ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ด. 295 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. IABN 974-383-035-9

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง
ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านนาบตาพุด
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดยการจับสลากเป็นกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 40 คน แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Non-Randomized Control Group Pretest-Posttest
Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการสอนแบบใช้แผนผังความคิดกับการสอน
แบบปกติ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
สถิติค่าที (T-Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดมีความเข้าใจในการอ่านหลังการสอน
สูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบปกติมีความเข้าใจในการอ่านหลังการ
สอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดมีความเข้าใจในการอ่านไม่สูงกว่า
นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบปกติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

45910522 : MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION;

M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: READING COMPREHENSION/MIND MAP METHOD/

CONVENTIONAL METHOD

KANNIKA KAEWPANKAN: A COMPARATIVE STUDY OF THE THAI
READING COMPREHENSION OF PRATHOMSUKSA IV STUDENTS BY MIND MAP
METHOD AND CONVENTIONAL METHOD. THESIS ADVISORS: VICHIT
SURATREUNGCHAI, Ed.D., CHIRA CHANKRACHANG, Ed.D., PAIRAT WONGNAM,
Ph.D., 295 P. 2004. ISBN 974-383-035-9

The purpose of this research was to compare the Thai reading comprehension of Prathom Suksa IV students by mind map method and conventional method. The sample consisted of Prathom Suksa IV students at Banmaptaput school, Meung District, Rayong Province during the second semester of the 2003 academic year. The students were equally divided into an experimental group and a control group with forty students in each. The experiment was set-up in the form of non randomized, control group pretest-posttest design. The instruments used for collecting data in the experiment included twenty lesson plans, and a thirty item reading comprehension objective test. The data were analyzed using t-test

The results of the study were the following:

1. The achievement of Thai reading comprehension after instruction using the mind map method was significantly higher than before the instruction at a .05 level.
2. The achievement of Thai reading comprehension after instruction using the conventional method was significantly higher than before the instruction at a .05 level .
3. The reading comprehension in Thai of students after being taught by mind map method was not higher than after being taught by conventional method.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2544.....	10
การสอนภาษาไทย.....	13
ทฤษฎีการอ่าน.....	18
ความเข้าใจในการอ่าน.....	28
จิตวิทยาการอ่าน.....	35
แผนผังความคิด.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	59
ประชากร.....	59
กลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แบบแผนการทดลอง.....	63
วิธีดำเนินการทดลอง.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิจัย.....	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุปและอภิปรายผล.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	276
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	295

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงแบบแผนการทดลอง.....	63
2	การจัดเวลาสอนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	64
3	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิด.....	66
4	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบปกติ.....	67
5	เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดและการสอนแบบปกติ.....	67
6	แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้แผนผังความคิดกับการสอนแบบปกติ.....	287
7	แสดงสัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อสอบนั้นถูก (p) กับสัดส่วนของนักเรียนที่ทำข้อนั้นผิด (q).....	289
8	แสดงผลการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้แผนผังความคิดกับการสอนแบบปกติ.....	290

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ลำดับขั้นการอ่านตามทฤษฎีของทราบาสโซ.....	22
2 ลำดับขั้นการอ่านตามทฤษฎีของเซสและคลาร์ค.....	23
3 ลำดับขั้นการอ่านตามทฤษฎีของรูเมลฮาร์ท.....	24
4 กระบวนการอ่านตามแนวคิดของเฟรดเดอริเคน.....	25
5 กระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	32
6 แผนผังความคิด.....	41
7 แผนผังความคิดรวบยอด.....	41
8 แผนผังความคิดรวบยอด เขียนให้ความคิดหลักเป็นต้นทางของความคิดแล้วขยาย ไปด้านใดด้านหนึ่ง.....	42
9 แผนผังรูปไข่แมงมุม.....	42
10 แผนผังรูปขั้นบันได.....	43
11 แผนผังแสดงการเปรียบเทียบ.....	43
12 แผนผังแสดงการเปรียบเทียบ.....	44
13 แผนผังการจำแนกประเภท.....	44
14 แผนผังบรรยายแก่นเรื่อง.....	45
15 แผนผังแสดงเหตุผล.....	45
16 แผนผังแบบเปรียบเทียบการจัดลำดับก่อนหลัง.....	46
17 แผนผังแบบเปรียบเทียบเรียงลำดับ.....	46
18 แผนผังลูกโซ่เหตุการณ์.....	46
19 แผนผังก้างปลา.....	47
20 แผนผังรูปเป้า.....	47
21 แผนผังรูปขนมพาย.....	47
22 แผนผังลำดับต่อเนื่อง.....	48
23 แผนผังวงกลม.....	48